

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**
Број: 6/0-02-676/2014-6
Датум: 27. новембар 2014. године
Београд

Председник Комисије за заштиту конкуренције на основу члана 37. став 2. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“ бр. 51/09 и 95/13, у даљем тексту: Закон), и члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“ број 49/2011), одлучујући по пријави концентрације заведеној под бројем 6/0-02-676/2014-1 коју је преко пуномоћника, Саше Милетића, Менаџера пројекта са пребивалиштем у ул. Душанова број 050, Сокобања, ЈМБГ 1504972753728, поднело Друштво за истраживање, производњу, прераду, дистрибуцију и промет нафте и нафтних деривата и истраживање и производњу природног гаса „Нафтна индустрија Србије а.д.“ Нови Сад, са регистрованим седиштем на адреси ул. Народног фронта бр. 12, 21000 Нови Сад, Србија, дана 27. новембра 2014. године, доноси следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем непосредне контроле Друштва за истраживање, производњу, прераду, дистрибуцију и промет нафте и нафтних деривата и истраживање и производњу природног гаса „Нафтна индустрија Србије“ а.д. Нови Сад, са регистрованим седиштем на адреси ул. Народног фронта бр.12, 21000 Нови Сад, Србија, које је регистровано у Агенцији за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем 20084693, над бензинском станицом у Сјеници, која је изграђена на катастарској парцели бр.2093/1, КО Сјеница, површине 3.185 квадратних метара и уписана у лист непокретности број 2505, КО Сјеница, до чега долази реализовањем Уговора о пословно техничкој сарадњи потписаног 16. октобра 2014. године, између друштва „Нафтна индустрија Србије“ а.д. као закупца бензинске станице и привредног друштва „Sjenicasоор“ д.о.о., са регистрованим седиштем на адреси ул. Максима Горког бр.6 Сјеница, матични број друштва 06986579, као власника бензинске станице.

II УТВРЂУЈЕ СЕ да је друштво „Нафтна индустрија Србије“ а.д. са седиштем на адреси ул. Народног фронта бр.12, 21000 Нови Сад, Србија, у

прописаном року и у целости извршило своју обавезу плаћања накнаде за издавање овог решења дана 4.11.2014. године, уплатом износа од 2.974.485,00 (два милиона девет стотина седамдесет четири хиљаде четирестотине осамдесетпет и 00/100) динара на рачун Комисије за заштиту конкуренције број 840-000000880668-16, отворен код Управе за трезор Министарства финансија Републике Србије, с позивом на број 6/0-02-676/2014-1, што представља одговарајућу динарску противвредност прописане висине накнаде за издавање решења о одобравању концентрације у скраћеном поступку из члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције, обрачунату по средњем девизном курсу на дан уплате.

Образложење

Друштво за истраживање, производњу, прераду, дистрибуцију и промет нафте и нафтних деривата и истраживање и производњу природног гаса „Нафтна индустрија Србије“ а.д. (у даљем тексту: НИС, или подносилац пријаве) поднело је дана 31. октобра 2014. године преко пуномоћника, пријаву концентрације која настаје стицањем контроле над бензинском станицом у Сјеници, по основу закупа овог малопродајног објекта. Након прегледа достављене пријаве и увида у њен садржај, Комисија је утврдила постојање одређених недостатака које је било потребно отклонити у циљу усклађивања предметне пријаве у свему са прописом којим је уређен садржај и начин њеног подношења. Поводом претходно изнетог, Комисија је дана 13. новембра 2014. године, подносиоцу пријаве упутила налог за допуну поднете пријаве, са детаљним упутством у којим деловима и на који начин је потребно исту ускладити са Уредбом о садржају и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“, број 89/2009, у даљем тексту: Уредба). Подносилац пријаве је у остављеном року поступио по овом налогу и Комисији доставио допуну, која је примена у Комисију дана 21. новембра о.г. Накнада за издавање акта Комисије, уплаћена је благовремено и у целости, о чему је подносилац пријаве Комисији доставио одговарајући доказ дана 5. новембра 2014. године. Подносилац пријаве предложио је Комисији да одлучи и одобри ову концентрацију у скраћеном поступку, уз достављено образложење таквог предлога. Такође, пред Комисијом је постављен образложени захтев којим је затражена заштита одређених података и информација садржаних у овој пријави. Закључком Председника Комисије број 6/0-02-676/2014-6 од 24. новембра 2014. године, усвојен је постављени захтев као основан и у складу са чланом 45 Закона, па је одређена заштита података као у изреци закључка.

НИС је једна од највећих вертикално интегрисаних нафтних компанија у југоисточној Европи, са више од 7.600 запослених са стањем на крају 2013. године и оствареним приходом компаније у тој години од око 2,4 милијарде ЕУР. Укупне пословне активности НИС-а организоване су у оквиру 5 блокова и то: истраживање и производња, сервис, прерада, промет и енергетика. У својим рафинеријама ово друштво производи широк спектар деривата нафте и деривата природног гаса, у складу са међународним стандардима квалитета. У производни асортиман компаније спадају: аутомобилско гориво, течни нафтни гас, авио гориво, уља и

мазива, уља за ложење, битумени, петрохемијски производи (примарни бензин и пропилен), дестилати и рафинати, као и остали производи (бензен, течни сумпор, специјални бензини). Осим наведеног асортимана производа, НИС својим клијентима нуди и широку лепезу услуга као што су прерада нафте, транспорт и складиштење нафтних деривата, услуге акредитованих лабораторија за испитивање и еталонирање, услуге нафтних сервиса (бушење, опремање и ремонт нафтних, гасних и геотермалних бушотина, геофизичка испитивања и мерења, изградња и одржавање транспортних ценовода) и услуге научно-техничког центра (пројектовање истражних геолошких радова, геофизичких радова, пројектовање и друге инжењеринг услуге). У склопу приложене документације, подносилац пријаве доставио је табеларни преглед свих друштава у којима НИС има искључиви, већински, или мањински (али већи од 10%) удео у њиховом капиталу, а то су:

-Акционарско друштво за хотелијерство и туризам „О ЗОНЕ“ ад Београд (са седиштем у Београду и основном делатношћу – хотели и сличан смештај, шифра делатности: 5510; учешће НИС-а 100%);

-„Нафтагас- нафтни сервиси“ д.о.о. Нови Сад (са седиштем у Новом Саду и основном делатношћу – услужне делатности у вези са истраживањем и експлоатацијом нафте и гаса, шифра делатности: 0910; учешће НИС-а 100%);

-„Нафтагас технички сервиси“ д.о.о. Зрењанин (са седиштем у Зрењанину и основном делатношћу – поправка машина, шифра делатности: 3312; учешће НИС-а 100%);

- „Научно технолошки центар НИС Нафтагас“ д.о.о. Нови Сад (са седиштем у Новом Саду и основном делатношћу – услужне делатности у вези са истраживањем и експлоатацијом нафте и гаса, шифра делатности: 0910; учешће НИС-а 100%);

-„Нафтагас транспорт“ д.о.о. Нови Сад (са седиштем у Новом Саду и основном делатношћу – друмски превоз терета, шифра делатности: 4941; учешће НИС-а 100%);

-„НИС Светлост“ д.о.о. Бујановац (са седиштем у Бујановцу и основном делатношћу – трговина на велико чврстим, течним и гасовитим горивима, шифра делатности: 4671; учешће НИС-а 51,32%);

-„ЈУБОС“ д.о.о. (са седиштем у Бору и основном делатношћу – производња бакра, шифра делатности: 2444; учешће НИС-а 51%);

-„Пинки“ а.д. Београд-Земун (са седиштем у Земуну и основном делатношћу – остале спортске активности, шифра делатности: 9319; учешће НИС-а 48,70%);

- „Проконс“ д.о.о Суботица (са седиштем у Суботици и основном делатношћу – остале услужне активности подршке пословању, шифра делатности: 8299; учешће НИС-а 20,15%);

- „РТВ Политика“ д.о.о Београд у стечају (са седиштем у Београду и основном делатношћу – производња и емитовање телевизијског програма, шифра делатности: 6020; учешће НИС-а 13,07%);

- „ХИП Петрохемија“ а.д. Панчево у реструктурирању (са седиштем у Панчеву и основном делатношћу – производња пластичних маса у примарним облицима, шифра делатности: 2016; учешће НИС-а 12,72%);

- „Линде гас Србија“ а.д. Бечеј (са седиштем у Бечеју и основном делатношћу – производња индустријских гасова, шифра делатности: 2011; учешће НИС-а 12,44%).

Осим интерпретираног табеларног прегледа подносиоца предметне пријаве и са њим повезаних лица који је достављен Комисији, НИС је као прилог 7 пријаве, доставио графички приказ власничке структуре овог друштва, који показује да је његов највећи акционар Gasprom Neft са уделом од 56,15% акција, Република Србија учествује у укупном акцијском капиталу НИС-а са 29,87%, док се у власништву мањинских акционара налази 13,98% укупног фонда емитованих акција НИС-а.

Други учесник пријављене концентрације над којим ће НИС успоставити контролу, јесте бензинска станица и Сјеници која је изграђена на катастарској парцели бр. 2093/1, КО Сјеница, површине 3.185 квадратних метара и уписана у лист непокретности број 2505, КО Сјеница (у даљем тексту: бензинска станица, или циљни објект). Објект над којим ће подносилац пријаве успоставити контролу, у власништву је привредног друштва „SJENICACOOP“ д.о.о. из Сјенице. Ово друштво са матичним бројем 06986579, учесник је на тржишту малопродaje у Србији, само преко активности циљне бензинске станице. Друштво „SJENICACOOP“ (које се због карактера свог пословног односа са НИС-ом као закупцем предметне бензинске станице, у тексту пријаве назива и „Дилер“), као својом основном делатношћу, бави се велетрговином прехрамбеним производима (квасац, со и сл.) и нема зависна друштва у којима има гласачка права, капитал учешће, или други власнички удео у Србији, нити чланови овог друштва учествују у органима управљања других учесника на тржишту.

Услед постојања намере стицања контроле над бензинском станицом у Сјеници, НИС је закључио са њеним власником Уговор о пословно-техничкој сарадњи, који су заинтересоване стране потписале дана 16. октобра 2014. године. Према одредбама закљученог Уговора, НИС ће узети у закуп бензинску станицу у Сјеници од њеног власника. Предметна пословно – техничка сарадња страна потписница овог документа предвиђа, да ће бензинска станица као предмет закупа пословати под брендом НИС-а. На њој ће „Дилер“ као закуподавац, у име и за

рачун НИС-а који је носилац лиценце за обављање енергетске делатности трговине моторним и другим горивима на станицама за снабдевање возила – обављати малопродају нафтних деривата и друге робе/производа из асортимана НИС-а. НИС ће „Дилеру“ за закуп овог објекта и управљање бензинском станицом, плаћати уговорену накнаду. Облик сарадње какав су договориле и међусобно прихватиле стране које су потписнице Уговора о пословно-техничкој сарадњи, односи се на реализовање тзв. ДОДО концепта, који се уобичајено примењује у сектору малопродаје нафтних деривата (DODO – Dealer Owned Dealer Operated). Комисија је закључени Уговор који је достављен у интегралном тексту, оценила прихватљивим актом спровођења ове концентрације, односно валидним правним основом реализовања предметне концентрације.

Када је реч о дефинисању релевантног тржишта производа, подносилац пријаве предлаже да се за потребе ове концентрације као такво тржиште одреди тржиште малопродаје свих врста нафтних деривата на бензинским станицама (тзв. retail sale of all types of fuel from petrol stations). Приликом давања оваквог предлога, подносилац пријаве позива се на праксу Европске комисије која је константна у свом схватању да је ово тржиште одвојено од других тржишта која не укључују малопродају. Такође се позива и на секторску анализу коју је Комисија спровела у Србији, а у којој је трговина на мало нафтним дериватима третирана као посебно тржиште. Комисија је предлог релевантног тржишта производа како га је дао подносилац пријаве усвојила, па је у предметном управном поступку ефекат реализовања ове концентрације оцењиван на тржишту малопродаје нафте и нафтних деривата као релевантном тржишту производа.

У погледу релевантног географског тржишта, Комисија није могла прихватити предлог подносиоца садржан у иницијалном поднеску, према којем је за ово тржиште проглашена територија Републике Србије. Из таквог разлога, подносилац је у допуни пријаве која је припремљена на тражење Комисије и достављена дана 21. новембра о.г., предлог првобитне дефиниције географског тржиште изменио, на начин који је Комисија сматрала исправним и оценила прихватљивим. Конкретно, као релевантно географско тржиште дефинисана је територија града Сјенице са околином, на којем тржишту НИС пре спровођења концентрације није присутан будући да на истом не поседује ни једну бензијску станицу. Након реализовања пријављене концентрације НИС ће по основу преузимања контроле над циљном бензинском станицом, на овом релевантном географском тржишту остварити тржишни удео у малопродаји нафте и нафтних деривата од 30% (према критеријуму продатих количина нафтних деривата). Тај читав удео „потиче“ искључиво од капацитета преузете бензинске станице и у њему, из претходно изнетих разлога није садржан никакав ранији удео НИС-а, јер пре концентрације такав удео подносиоца пријаве на овом локалном географском тржишту није ни постојао. Подносилац пријаве је Комисији кроз допуну пријаве доставио податак о укупној процењеној годишњој продаји горива у Сјеници за 2014. годину, који износи [...] ¹ тона, а на основу податка о обиму продаје сваке

¹ Акт садржи заштићене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите.

(укључујући и циљну) бензинске станице, опредељен је тржишни удео – појединачно за сваку од њих. То су заправо тржишни удели конкурената (бензинских пумпи), које они на основу реализованог обима продаје, остварују на географском тржишту Сјенице са околином. Највећи конкуренти у предметној делатности малопродаје на локалном географском тржишту су следећи учесници: Genscoop (тржишни удео /20-30%), Садовић петрол (/10-20%), Екоил (/10-20%), Сејдовић (/10-20%). Када се за исказивање тржишног удела учесника ове концентрације на локалном географском тржишту, после спровођења предметне пословне трансакције, употреби број бензинских станица, онда је тај удео (тржишни удео за учеснике концентрације) нешто нижи и износи /10-20%. До овог индикатора подносиоци пријаве дошли су на тај начин, што је исти израчунат као количник броја бензинских станица у Сјеници које су под контролом друштва „SJENICACOOP“ („Дилер“), пре концентрације, односно друштва НИС после концентрације (једна бензинска станица) и укупног броја станица на подручју овог града (пет бензинских станица, од којих су четири у граду, а једна у околини – Дуга Пољана). Ово чињенично стање подносилац пријаве документовао је прилогом са посебним графичким приказом локације бензинских станица на територији града Сјенице (уже подручје града) и територији града Сјенице са околином (шире подручје града).

Подацима које је доставио подносилац пријаве у склопу свог иницијалног поднеска, а који су се односили на анализу стања на дефинисаном релевантном тржишту производа, према критеријуму броја бензинских станица и обима продаје на њима за обим читавог националног тржишта, Комисија је дала искључиво општи информативни значај, будући да исти нису били од важности у поступку доношења одлуке у овој управној ствари, нити су коришћени за такве сврхе.

Након преузимања контроле над циљном бензинском станицом у Сјеници, НИС оцењује да ће захваљујући свом досадашњем искуству у релевантном сектору омогућити даљи развој овог објекта по свим аспектима његовог пословања. За такве потребе НИС ће у наредном периоду извршити одговарајућа улагања, а у пријави су дате квантификације будућих инвестиција по њиховој намени. Планирана улагања ће се користити за усклађивање опреме на бензинским станицама са техничким нормама, еколошким стандардима, увођење аутоматизације праћења пословања, као и пружање ширег дијапазона услуга. Процес уговарања сарадње какав је примењен у конкретном случају, представља далеко ефикаснији и бржи начин проширивања пословања од алтернативног начина који се огледа у изградњи нових објеката, што подразумева обимну и дуготрајну процедуру обезбеђења потребних сагласности за изградњу нових објеката.

И поред тога што према достављеним подацима НИС користи за потребе обављања своје малопродајне активности изразито велики број бензинских станица (323), ово друштво ће спровођењем пријављене концентрације ући по први пут на локално географско тржиште које је релевантно за ову концентрацију. НИС испоручује регресивно гориво пољопривредницима, што опредељује потребу

обезбеђења боље покривености укупне територије, односно читавог националног тржишта, сходно високом нивоу друштвене одговорности коју у односу на овај аспект своје активности има НИС – овде подносилац пријаве.

На основу опредељених и претходно изнетих параметара и свих релевантних чињеница утврђених у овом поступку, Комисија је оценила да се у конкретном случају ради о дозвољеној концентрацији, односно да спровођење предметне концентрације не доводи до битног спречавања, ограничавања или нарушавања конкуренције на тржишту Републике Србије, или било ком његовом делу, а нарочито стварањем или јачањем доминантног положаја, па је одлучено као у диспозитиву.

Поука о правном леку:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења може се поднети тужба Управном суду у року од 30 дана од дана достављања решења.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ
Доц. др Милоје Обрадовић